

Input m.b.t. SV Klimaatadaptatie RGW 9 september 2020

Partij	Nr.	Vraag / Input	Antwoord / Reactie
CDA	1	Zijn de werkregio's geografisch bepaald of ook functioneel?	De werkregio's volgen de begrenzing van de waterschappen. Hier werd al door gemeenten en waterschap samengewerkt in de afvalwaterketen en dit is nu uitgebreid naar klimaatadaptatie.
	2	Hoeveel van de bestaande verordeningen is al opgenomen in de Omgevingsvisie?	<p>In de (interim) Omgevingsverordening komen (delen van) zo'n 20 bestaande verordeningen bij elkaar. Dit betreft o.a. de klimaatbestendige leefomgeving. In de huidige waterverordeningen en de provinciale ruimtelijke verordening zijn hiervoor regels opgenomen. Alle huidige regels op dit vlak worden overgenomen in de ontwerp (interim) Omgevingsverordening (opgenomen onder 2.1 en 2.2 van de ontwerp omgevingsverordening).</p> <p>De regels in de huidige waterverordeningen komen voornamelijk voort uit onze wettelijke taken rond het regionale watersysteem en de verdringingsreeks bij droogte (rangorde bij waterschaarste genoemd onder de Omgevingswet). De (beleids)kaders voor deze regels staan op hoofdlijnen in de Ontwerp Omgevingsvisie en worden uitgewerkt in het nog op te stellen Programma voor Bodem en Water (opvolger van het Bodem-, Water- en Milieuprogramma). Daarnaast staan in de huidige PRV regels om te zorgen dat bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening gehouden wordt met respectievelijk de waterkerende werking van objecten, waterbergende functie van een gebied en overstromingsrisico's.</p> <p>In de ontwerp interim omgevingsverordening zijn geen nieuwe regels rond klimaatadaptatie opgenomen. Wel is in de toelichting onder 9.1 art. 9.13 Uitbreiding woningbouw (landelijk gebied) en 9.15 verstedelijking (binnenstedelijk) aangegeven dat er in het kader van het provinciaal programma wonen en werken afspraken worden gemaakt over o.a. klimaatadaptieve (woning)bouw.</p> <p>Mocht in de komende jaren blijken dat een regel in de verordening nodig is om te komen tot een klimaatadaptieve leefomgeving, dan wordt dit aan de Staten voorgelegd. Maar eerst willen we via</p>

			samenwerking en afspraken met de waterschappen en gemeenten werken aan een klimaatbestendige provincie Utrecht.
GroenLinks	3	<p>GroenLinks is erg blij dat de provincie dit onderwerp nu oppakt. Een stevige klimaatadaptatie strategie is een absolute noodzaak. Daarbij vinden we het onderwerp gezondheid erg belangrijk; hittestress is daarvan een belangrijk en terecht genoemd onderdeel.</p> <p>Kan de provincie gezondheid nog meer als een leidend principe/doel formuleren in deze strategie? Daarmee kan de provincie ook zijn doelen op het gebied van een brede welvaartseconomie verwezenlijken.</p>	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
	4	<p>p.7: Lichte governance structuur voor zo groot mogelijke slagvaardigheid; wat wordt hier mee bedoeld? Hoe gaat de provincie zelf sturen? En hoe wordt de provincie meer slagvaardig bij een lichte governance structuur? is een stevigere governance niet juist nodig voor meer slagvaardigheid?</p>	<p>Ervaring leert dat door intensief af te stemmen, samen op te trekken en oog te hebben voor elkaars doelen, een zware governance-structuur niet nodig is. Met zwaar wordt dan bedoeld een serie overlegstructuren op de verschillende schaalniveaus. Binnen de provincie zijn meerdere overlegstructuren waar de verbinding wordt gelegd tussen de verschillende programma's, domeinen en sectoren. Op specifieke acties wordt direct samen gewerkt met interne en externe partners. Dat blijkt nu al goed te werken.</p> <p>Daarnaast wordt, conform het Programma Klimaatadaptatie, een Taskforce Klimaatadaptatie opgezet. Het voornemen is om in oktober een eerste bijeenkomst te organiseren. Doel is om in deze Taskforce afstemming en kennisuitwisseling te laten plaatsvinden met alle direct betrokken partijen die in de regio werken aan klimaatadaptatie. Naast deelname vanuit de provincie Utrecht wordt in elk geval voorzien in deelname vanuit de vier DPRA-werkregio's, vertegenwoordigers van de vier waterschappen, aantal vertegenwoordigers actieve gemeenten, kennisinstellingen (zoals WUR, KNMI, RIVM, Deltares, CAS), brancheorganisaties en andere relevante actoren, zoals de VRU, GGD, bedrijfsleven, bouwsector en maatschappelijke organisaties. Aan de Commissie PCL is gevraagd om suggesties te doen voor mogelijke andere deelnemers.</p>

			In het kader van de werkregio's vinden regelmatig bestuurlijke overleggen plaats.
	5	p.9: wat zijn de leidende principes in het geval van concurrerend ruimtegebruik? Hoe wordt hier de afweging in gemaakt?	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
	6	P.11: Wie gebruikt de handreiking overstromingsrobuust inrichten? Hoe is de tevredenheid van deze gebruikers over deze handreiking? Is dit een effectief instrument gebaseerd op hoeveel dit gebruikt wordt?	De handreiking is ter ondersteuning van gemeenten bij ruimtelijke ontwikkelingen in overstroombaar gebied. De provincie wijst gemeenten op de beschikbaarheid van deze handreiking als zij vragen hebben over overstromingsrobuust inrichten dan wel ontwikkelingen projecteren in overstromingsgevoelige gebieden. Tot op heden zijn er geen klachten of vragen binnen gekomen over het gebruik van de handreiking.
	7	P.19: Vanaf pagina 19 staan de verschillende acties geformuleerd. De eerste gaat in op Klimaatadaptief bouwen, waarbij voorgesteld wordt om afspraken te maken met alle partijen in de keten, bijvoorbeeld via convenanten. Biedt de regionale programmering wonen ook geen mogelijke sturing op klimaatadaptieve bouw? Zo ja, welke mogelijkheden ziet het college daarvoor?	Ja, de regionale programmering wonen is een mogelijke sturingswijze voor klimaatadaptieve bouw. Momenteel wordt het programma regionale programmering opgesteld. Klimaatadaptatie staat hierin genoemd als een van de onderwerpen waarover met partijen moet worden afgestemd. Het programma regionale programmering wordt op 23 september besproken in de Commissie Omgevingsvisie. De 'afspraken klimaatadaptief bouwen' zien we als een van de manieren om input te leveren aan gesprekken, opdrachten en gebiedsopgaves zoals via de regionale programmering.
	8	p.23: Op pagina 23 gaat het over het verbinden van de energietransitie met klimaatadaptatie. Hierbij worden een aantal voorbeelden genoemd waaraan gedacht wordt. Nu is dit uiteraard geen volledige opsomming, maar wordt binnen deze actie ook gekeken naar de mogelijkheden om de remming van bodemdaling, energieopwekking en klimaatadaptatie te koppelen? Wat wil zeggen, het verhogen van het waterpeil om bodemdaling te remmen, dit te combineren met waterberging en daarboven vervolgens een zonneveld neer te zetten? Daarmee zouden meerdere provinciale doelen gediend kunnen worden binnen eenzelfde gebied.	Technisch is het mogelijk zonnevelden te combineren met waterretentie. Het combineren van functies is in beeld bij meerdere provinciale programma's (energietransitie, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Veenweiden).

ChristenUnie	9	<p>Onze fractie is blij dat er voor dit belangrijke onderwerp een specifiek programmaplan ligt. Een programmaplan dat goed leesbaar beschrijft dat het nu gaat om actie. Zonder dat het plan daarbij uit het oog verliest dat voor die actie vooral ook veel andere partijen aan zet zijn. Ook de sterke koppeling met de ontwerp-POVI is voor ons een logische keuze. Dit programmaplan zal immers zijn uitwerking moeten hebben in de fysieke leefomgeving. Daar zullen de grote keuzes gemaakt moeten worden. Onze complimenten dus voor dit plan. Desalniettemin denken wij dat er toch ruimte is voor accentverschuivingen om het plan verder te versterken. Allereerst zien wij dat in het programmaplan het onderwerp hittestress extra wordt benadrukt. Het veranderende klimaat met droogte en soms zeer hoge temperaturen leidt in de dorpen en steden tot extra opbouw van hitte. Vergroening en het realiseren van meer oppervlaktewater kan die hitte temperen. Het lijkt ons een juist accent in dit plan. Tegelijkertijd missen wij expliciete aandacht voor de verhoogde kans op droogte. Dit voorjaar was het derde op rij waar sprake is van een fors neerslagtekort. Natuur, de agrarische sector en zelfs de drinkwaterwinning komen daardoor zeer onder druk te staan. Het onderwerp is wat onze fractie betreft onderbelicht in dit programmaplan. Hoe kijkt de gedeputeerde daarnaar en waar is ruimte om droogte als onderwerp een explicietere plek te geven?</p>	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
	10	Ten tweede haalt het programmaplan in paragraaf 1.2 het Nationaal perspectief klimaatadaptatie aan, om duidelijk	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>

		<p>te maken dat het van belang is om klimaatadaptatiemaatregelen mee te koppelen met andere opgaven. Als dat niet gebeurt bij, met name, alle binnenstedelijke ontwikkelingen, wordt klimaatadaptatie duurder dan nodig is en worden kansen gemist aldus het programmaplan. Toch kent de ontwerp verordening bij de POVI geen dwingende bepalingen bij dit provinciale belang, om gemeenten, bij ruimtelijke planvorming, in ieder geval na te laten denken over de volle breedte van het thema klimaatadaptatie. Verder zien wij in de acties voor 2020 dat gewerkt gaat worden aan afspraken met alle partijen in de bouwketen. Ook dit is een behoorlijk vrijblijvend middel in de ogen van onze fractie. Waarom wordt hier voor deze niet bindende middelen gekozen?</p>	
	11	<p>Tot slot heeft onze fractie nog vragen die meer technisch van aard zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij lezen in het programmaplan dat de handreiking voor overstromingsrobuust inrichten en het project gevolgenbeperking overstromingen mogelijk worden uitgebreid met de gevolgen van klimaateffecten droogte, hitte en wateroverlast. Waar zit de aarzeling om die handreiking en dat project breder te trekken? 	<p>Uiteraard worden de gevolgen van droogte, hitte en wateroverlast meegenomen in ons werk voor een klimaatbestendige provincie. Zo gaan de stresstesten en risicodialogen in de werkregio's over al deze klimaateffecten. We weten echter niet van te voren welke instrumenten het handigste zijn om in te zetten om het gewenste resultaat te halen. Mocht blijken dat het handig is om de handreiking overstromingsrobuust inrichten te verbreden, dan zullen we dat zeker doen. Op beperking van de gevolgen van droogte, hitte en wateroverlast zullen we in de werkregio's en via een landelijke aanpak gaan inzetten.</p>
	12	<ul style="list-style-type: none"> • In de acties voor 2020 is actie 4: hitteplannen en hittekennis. Als voorbeelden bij de resultaten worden daar een lokaal hitteplan (gericht op kwetsbare groepen in perioden van extreme hitte) en het vergroten van het aantal meetpunten genoemd. Zowel de titel van deze actie als deze voorbeelden roepen bij ons het beeld op dat het hier vooral gaat om het meten van en actie ondernemen bij extreme 	<p><i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i></p>

		<p>hitte. Daarmee wordt de hittestress in steden en dorpen niet voorkómen of verminderd. Waarom ligt de focus van deze actie niet juist op het voorkómen en verminderen van hitte in steden en dorpen?</p>	
13	<ul style="list-style-type: none"> In de acties voor 2020 wordt onder actie 7 ‘natuurbranden’ een link gelegd met vertegenwoordigers van externe veiligheid. Wat is de link tussen het vakgebied externe veiligheid en natuurbranden? Verderop wordt bij de actie onder de planning in 2020 gesproken over verkenning naar preventieve maatregelen tegen natuurbranden. Waarom wordt er niet ook gekeken naar preparatieve maatregelen? Alle natuurbrand voorkómen lijkt met toenemende droogte niet haalbaar; een goede voorbereiding op daadwerkelijke branden lijkt ons dan noodzakelijk. 	<p>Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Natuurbranden kunnen een risico vormen voor de opslag van gevaarlijke stoffen.</p> <p>De brandweer gaat er inderdaad vanuit dat natuurbranden nooit helemaal te voorkomen zijn. Zij bereiden zich dan ook voor op het beheersen en bestrijden van mogelijke natuurbranden. Samen met de Veiligheidsregio en andere relevante partijen willen wij met deze actie uitzoeken wat de provincie kan doen rond de natuurbranden. Een eventuele rol voor de provincie bij de bestrijding en beheersing van natuurbranden is vanzelfsprekend ook onderdeel van deze verkenning.</p>	
14	<ul style="list-style-type: none"> In het programmaplan wordt slechts 1 keer contact met andere provincies benoemd (onder de governance-structuur). Onze fractie vindt het leren van andere provincies en het afstemmen van bijvoorbeeld pilots met andere provincies van groot belang, zeker op dit onderwerp waar nog veel te leren valt en de problematiek urgent is. Over welke onderwerpen is er contact met andere provincies en wat is het doel van dat contact? Vindt er bijvoorbeeld afstemming plaats over pilots die worden ondersteund om zo een maximale breedte van pilots te bereiken en te voorkomen dat 12 provincies op hetzelfde moment hetzelfde doen? 	<p>Afstemming met andere provincies, maar ook met waterschappen en gemeenten buiten onze provincie, is inderdaad van groot belang voor een voortvarende aanpak van klimaatadaptatie. Via verschillende wegen zorgen wij dan ook voor deze afstemming.</p> <p>De provincie Utrecht is actief deelnemer aan de Adviesgroep Klimaatadaptatie van het IPO. In dat gremium vindt afstemming plaats met alle provincies over klimaatadaptatie en wordt inbreng vanuit de provincies op rijksniveau gecoördineerd. De provincies hebben ook samen een positionpaper uitgebracht over klimaatadaptatie.</p> <p>In het programma wordt op meerdere plaatsen andere provincies genoemd. Dat geldt bijvoorbeeld voor actie 1 (afspraken bouwsector), waarbij afstemming plaats vindt met Zuid-Holland, Noord-Holland, Gelderland en Noord-Brabant. Ook op het dossier Vitaal en kwetsbaar (actie 5) wordt samengewerkt op provinciaal niveau.</p>	

			<p>Verder geldt dat drie van de vier werkregio's waarin de provincie Utrecht participeert, ook andere provincies betrokken zijn (respectievelijk Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland). Ook op het dossier hittestress wordt samenwerking gezocht. Zo trekken Gelderland en Utrecht samen op bij het ondersteunen van een meetproject binnen woningen t.a.v. hittestress. Met Zuid-Holland wordt nagedacht over samenwerking op het gebied van energietransitie en klimaatadaptatie.</p> <p>Kortom, er zijn veel contacten met collega-provincies en in het bijzonder met Zuid-Holland, Noord-Holland, Gelderland, Noord-Brabant en Overijssel. Dat zijn op dit moment de koploper provincies.</p>
Partij voor de Dieren	15	<ul style="list-style-type: none"> Doel in 2050 klimaatbestendig, maar we zien dat alle berekeningen en modellen w.b. klimaatverandering achter de feiten aanlopen. M.a.w.: het gaat sneller dan verwacht. Moet doel niet bijgesteld? 	<p><i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i></p>
	16	<ul style="list-style-type: none"> We zien adviezen van de PCL voor groot deel terugkomen, fijn. Met name de implementatie op alle beleidsterreinen en alle sectoren vinden wij belangrijk. Dat zouden we bij klimaatmitigatie ook graag zo zien. De vergroening, volgens de PCL essentieel, is wat ons betreft nog wel een punt van zorg. Groen komt wel terug in dit programma met aandacht voor groene daken, steden, schoolpleinen, etc., maar er wordt in het kader van woningbouw- en infraopgaven ook veel vanaf gesnoept (bouwen buiten rode contour). Hoe verhoudt dit zich tot elkaar? 	<p>In de provincie Utrecht zijn veel ruimtevragende opgaven, zoals wonen- en bereikbaarheid. Ook groen en blauw voor o.a. recreatie, natuur en als klimaatadaptatieve maatregel vraagt ruimte om een gezonde en leefbare provincie te houden. Voor klimaatbestendige steden is het van belang dat er groen en/of blauw in de buurt is van woningen, bijvoorbeeld door groene stroken, parken of tuinen door de woonwijken te hebben. Via de acties voor klimaatadaptief bouwen en voor een groenblauwe inrichting werken we aan o.a. voldoende 'groen' naast het 'rood'.</p> <p>Om groen ook bij stedelijke ontwikkeling te bevorderen, is in de Ontwerp Omgevingsvisie (GS 17-03-2020) de uitspraak opgenomen "Wij vinden het belangrijk dat de totstandkoming van het (recreatie)groen gelijke tred houdt met de verstedelijking." Wij onderzoeken dit via 'Groen groeit mee'. Dit werkt via de Ontwerp Interim Omgevingsverordening (GS 04-09-2020) door bij artikel 9.13 (Instructieregel uitbreiding woningbouw onder voorwaarden mogelijk) waarin de voorwaarde is opgenomen: "de woningbouw wordt in</p>

			<p>samenhang ontwikkeld met lokale en regionale groenontwikkeling waarbij de omvang van de woningbouw in evenwichtige verhouding staat tot de hoeveelheid te ontwikkelen natuur en recreatie; en de realisatie van natuur en recreatie en de duurzame instandhouding daarvan is verzekerd". Dit naast andere voorwaarden die aan de ontwikkeling van nieuwe woningbouw gekoppeld worden. Ook bij de gesprekken in het kader van regionaal programmeren wordt dit geagendeerd.</p>
SGP	17	<p>De SGP-fractie is fervent voorstander van klimaatadaptatie. We hebben de realiteit onder ogen te zien en daarop te anticiperen. Het programma dat nu voorligt is een prima stuk tekst, maar nog wel wollig en kan hier en daar wat ons betreft nog een flinke concretiseringsslag gebruiken. Feitelijk stellen we met het Statenvoorstel alleen het doel en de uitgangspunten die hieronder hangen vast. Daarnaast weten we welke acties er nu voorzien worden in 2020, maar die kunnen ook weer aangepast worden (pag. 19). Voor ons is juist daardoor ook niet helemaal duidelijk waar nu precies welk geld aan wordt uitgegeven.</p> <p>Voor ons staat voorop dat klimaatadaptatie niet iets is wat aangepakt moet worden als een programma op zich. Meer interactie met alle deelgebieden is daarom noodzakelijk. De interne en externe kruisbestuiving kan wat ons betreft sterker. Twee voorbeelden daarbij: bij onderhoud van een weg kunnen direct infiltratievoorzieningen worden aangelegd, waardoor meer water infiltreert en verdroging tegengegaan wordt. Of: er kunnen schaduwrijke plaatsen</p>	<p>In het programma is bij de diverse acties een indicatie gegeven wat hun doorlooptijd is. Het programma bevindt zich momenteel in de opstartfase. De genoemde acties zijn niet willekeurig gekozen, maar gebaseerd op 'best professional judgement' waar de provincie nu al op kan of moet inzetten. Niet alle acties starten al in 2020. We moeten zorgvuldig letten op inzet van beschikbare capaciteit en middelen. Een aantal acties lopen over meerdere jaren of zelfs gedurende de hele looptijd van het programma (bijvoorbeeld de samenwerking met gemeenten en waterschappen in het kader van de werkregio's). De in het programma opgenomen lijst met acties is een eerste overzicht en zal in de loop van het programma aangevuld en uitgebreid kunnen worden. Voor vrijwel alle acties geldt dat ze nu nader uitgewerkt worden. Daarbij zijn we als provincie uiteraard ook vaak afhankelijk van partners. Dat bepaalt mede de snelheid van uitwerking en verdere concretisering. Er is bewust voor gekozen een flexibel programma op te zetten, waarbij ook ruimte wordt gehouden om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en/of initiatieven van derde partijen die op ons pad komen (ook in financieel opzicht). Wat betreft de inzet van de gevraagd financiële middelen: de regionale werkverbanden (werkregio's) op het gebied van klimaatadaptatie leveren eind 2020 of in 2021 (afhankelijk van de planning van de betreffende werkregio) regionale adaptatiestrategieën op en maken vervolgens uitvoeringsplannen. Ook treedt in 2021 de Impulsregeling Klimaatadaptatie in werking van rijk en regio. Dat betekent dat pas in</p>

	<p>gecreëerd worden langs snelfietsroute om te voorkomen dat mensen in 36 graden in de volle zon moeten fietsen. Ook dat is adaptatie.</p>	<p>de loop van 2021 meer zicht komt op de concrete acties die in de regio worden ontwikkeld en waarvoor ook de provincie budget heeft gereserveerd in het Programma Klimaatadaptatie. Conform het Programma Klimaatadaptatie wordt Provinciale Staten eind 2021 geïnformeerd over de afronding van fase 1 van het programma (2020-2021).</p> <p>Een belangrijk deel van de gevraagde middelen voor de periode 2021 t/m 2023 zal dus besteed worden aan concrete acties en maatregelen binnen de regio op het gebied van klimaatadaptatie (doel 4 van het programma: ondersteuning werkregio's). Een ander flink deel van het programmabudget wordt gekoppeld aan acties en activiteiten die te maken met doel 2 van het programma (klimaatadaptatie in de praktijk). Daaronder vallen onder meer acties als 'Klimaat in je eigen straat', uitwerking en uitvoering van afspraken rondom klimaatadaptief bouwen, stimuleren van innovatie, acties op het gebied van groen-blauw en innovaties op het gebied van de relatie tussen energietransitie en klimaatadaptatie.</p> <p>Een heel centraal element en doel van het Programma Klimaatadaptatie is er voor zorgen dat het aanpassen aan klimaatverandering een manier van denken en werken wordt voor alle beleidsterreinen, van natuur tot wegen, van erfgoed tot landbouw. Werk met werk maken, zoals de goede voorbeelden die gegeven worden door de SGP-fractie, zijn op heel veel onderwerpen mogelijk. We zijn constant op zoek naar mogelijkheden om beleid, programma's en projecten klimaatadaptiever te maken. Hiervoor zijn binnen de provincie het afgelopen jaar gesprekken gevoerd met alle afdelingen. Dat heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat klimaatadaptatie is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Wegen.</p>
18	<p>Een tweede punt is dat we met de heuvelrug een landelijk grondwatervoorraad in beheer hebben die onderzoek vraagt om meer water te infiltreren. Niet alleen wat er op</p>	<p>De Utrechtse Heuvelrug is inderdaad een belangrijke grondwatervoorraad. In de Blauwe Agenda wordt onderzocht hoe we deze voorraad zo goed mogelijk kunnen vergroten en gebruiken om</p>

		de flanken valt (blauwe agenda), maar wellicht is het ook een optie ook extern water uit de Rijn invoeren om grondwater aan te vullen? Zorg voor zoetwater, ook als straks de Rijn zomers veel minder water vanuit achterland afvoert.	droge perioden mee te overbruggen, water te leveren aan de natuur, landbouw en drinkwater en kwel aan de flanken te herstellen. Extra infiltreren kan daarbij helpen, door bijvoorbeeld oppervlakkig afstromend water vast te houden en versteende gebieden af te koppelen van de riolering. Ook het aanvoeren van water uit de rivieren zal nader worden onderzocht. Het is op voorhand al wel duidelijk dat hierbij als belangrijke aandachtspunten de waterkwaliteit en duurzaamheid (energieverbruik pompen en zuivering) moeten worden genoemd.
19	Een belangrijk punt dat wij hebben gemist is een concreet set aan acties om fors in te zetten op binnenstedelijk groen, mensen te stimuleren om hun regenpijp te ontkoppelen van het riool en om verstening van tuinen tegen te gaan.		Vanuit de werkregio's wordt ook op burgerparticipatie en concrete maatregelen ingezet. Belangrijk daarbij is het stimuleren van eigen initiatief voor groene dagen, ontsteden van de tuinen en afkoppelen van het regenwater. Daarnaast is de provincie aangesloten bij operatie Steenbreek, waarbij bewoners en bedrijven worden gestimuleerd om de leefomgeving te vergroenen en initiatieven worden ondersteund. Afgelopen jaar zijn er ook vanuit de provincie door middel van de voucherregeling, Groene Kroon en Groen aan de buurt initiatieven gestimuleerd gericht op bewoners en bedrijven. Met de actie uit het Programma Klimaatadaptatie 'Klimaat in je Straat' wordt verkend hoe we dit soort initiatieven ook via het Programma Klimaatadaptatie kunnen initiëren.
20	Een vierde punt: het maken van bouwafspraken is wat ons betreft een nobel streven en daar is ook flink wat te halen. Toch vragen we ons hier af of de provincie dit als taak kan beschouwen of dat dit meer op het bordje van het Rijk of van gemeenten ligt. Graag een reactie.		<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
21	Hoe dan ook, wij wensen degenen die hier aan gaan werken succes en roepen hen op vooral gemeenten te ondersteunen bij de goede projecten die al lopen rondom klimaatadaptatie en bewustwording.		Dank. Dat wordt ter harte genomen.

